

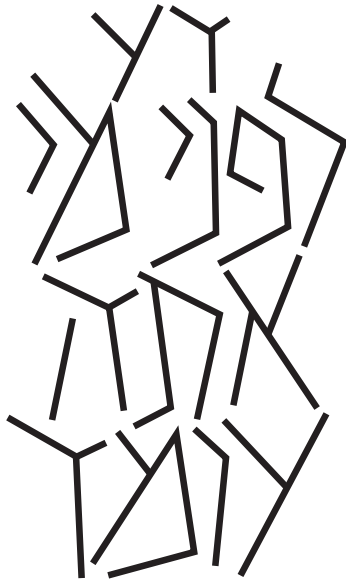
סידור תפילה קורן • נוסח אשכנז
מהדורת פומרנץ

קורן ירושלים

סידור תפילה קורן

מהדורת פומרנץ

מוגה ומבואר בידי
הרב דוד פוקס

•

הוצאת קורן ירושלים

לעילוי נשמת
אבותינו
אנשי אמת, תפילה וספר

ישכר דוב בן שמואל נטע למשפחת רמר"ז ז"ל

שלום בן יעקב למשפחת פומרנץ ז"ל

הוטי וג"י פומרנץ

סידור תפילה קורן, מהדורת פומרנץ
מהדורה ראשונה © תשע"ט (2019)
הוצאת קורן ירושלים
ת"ד 4044 ירושלים 9104001
www.korenpub.com

© כל הזכויות שמורות על גופן תנ"ך קורן, 1962. הוצאת קורן ירושלים בע"מ, 2019
© כל הזכויות שמורות על גופן סידור קורן, 1981. הוצאת קורן ירושלים בע"מ, 2019

אין לשכפל, להעתיק, לעלם, להקליט, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי
אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר כל חלק שהוא מן החומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר
הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא.

אשכנז, מהדורת כ"ס, כריכה קשה, מסת"ב: 0-39-7760-965-978

Printed in PRC

סצאכיס

תוכן

- 181 קידוש וזמירות לליל שבת
193 שחרית לשבת וליום טוב
195 פסוקי דזמרה
211 נשמת
216 ברכו
222 קריאת שמע
227 עמידה לשבת
236 סדר קריאת התורה
246 תפילה לשלום מדינת ישראל
248 ברכת החודש
252 מוסף לשבת
273 קידוש וזמירות ליום שבת
281 מנחה לשבת וליום טוב
298 ברכי נפשי
302 פרקי אבות
321 סעודה שלישית של שבת
324 ערבית למוצאי שבת
349 קידוש לבנה
354 סדר הבדלה בבית
- 357 חגים ומועדים**
359 סדר נטילת לולב
360 סדר הלל
365 מוסף לראש חודש
373 ביעור חמץ
373 עירוב תבשילין
374 קידוש לליל יום טוב
376 תפילה כשנכנסין לסוכה
377 אושפיזין
378 קידושא רבה ליום טוב
עמידה לשחרית,
379 מנחה וערבית של יום טוב
388 סדר הקפות לשמחת תורה
- ט מבוא למהדורה הראשונה
יא הקדמה
יב דברי פתיחה
יד מדריך למתפלל
- 1 ימי חול**
3 השכמת הבוקר
7 עטיפת טלית
8 הנחת תפילין
11 הכנה לתפילה
14 ברכות השחר
29 קדיש דרבנן
32 קדיש יתום
33 פסוקי דזמרה
45 ברכו
50 קריאת שמע
55 עמידה
66 וידוי
67 אבינו מלכנו
70 סדר תחנון
76 סדר קריאת התורה
88 שיר של יום
96 אמירות לאחר התפילה
100 מנחה לחול
119 ערבית לחול
138 סדר ספירת העומר
144 קריאת שמע על המיטה
- 149 שבת**
150 עירובין
151 הדלקת נרות
153 קבלת שבת
163 ערבית לשבת וליום טוב

- 519 סדר חנוכת הבית
- 520 תפילת הדרך
- 521 מעגל החיים**
- 523 סדר ברית מילה
- 529 סדר פדיון הבן
- 531 סדר תפילה ליולדת
- 532 סדר זבד הבת
- 534 סדר קידושין ונישואין
- 536 שבע ברכות
- 537 וידוי שכיב מרע
- 538 לזוית המת
- 542 תפילה בבית האבל
- 543 אזכרה
- 547 קריאת התורה**
- 549 לימי שני וחמישי ומנחה של שבת
לראש חודש, לתעניות ציבור,
- 587 לחנוכה ולפורים
- 597 לשלוש רגלים
- טבלה של ההפסקות
- 629 המותרות בתפילה
על סימון הקמצים, השוואים
- 631 וההטעמה בסידור
- 390 אקדמות
- 394 סדר הזכרת נשמות
- 399 תפילת טל
- 401 תפילת גשם
- 404 מוסף לשלוש רגלים
- 416 הושענות
- 438 התרת נדרים לערב ראש השנה
- 440 קידוש לליל ראש השנה
- 441 קידושא רבה לראש השנה
- 442 סדר תשליך
- 443 סדר כפרות
- 444 וידוי למנחה בערב יום הכיפורים
- 449 חנוכה
- 451 פורים
- 453 שחרית ליום הויכרון
- 455 יום העצמאות
- 460 יום חירות ירושלים
- 461 סליחות
- 501 ברכות**
- 503 ברכת המזון
- 514 ברכות המצוות
- 515 ברכות הנהגן, הראייה והשמיעה

מבוא למהדורה הראשונה

עזרי מעם ה'...

"ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלמדה" (ישעיה כט, יג) – קובל הנביא על ההרגל והשגרה, המטביעים חותמם על חיי האדם, עד כי גם בבואו לעמוד בתפילה לפני הקב"ה הוא בבחינת "בפיו ובשפתיו כבדוני, ולבו רחק ממני" (ישעיה, שם). וזהו מה שהזוהירו חכמינו ז"ל מפניו, באמרם: "וכשאתה מתפלל, אל תעש תפילתך קבע, אלא רחמים ותחנונים לפני המקום" (אבות ב, יח); ופירשו המפרשים: "כאדם שיש עליו חובה דבר קבוע, ואומר: אימתי אפרוק מעלי חוב זה" (ר"ע מברטנורה, שם). כי אמנם זה דרכם של דברים הנעשים יום יום: משנעשו לשגרה ולהרגל, הרי הם מאבדים מתוכם המקורי; השגרה וכוונת הלב אינן הולכות בד בבד.

התפילה שבפינו, הכתובה בסידור – אותן מילים, אותם פסוקים שאנו חוזרים עליהם יום יום, ופעמים אחדות ביום – נהפכת בפינו להרגל ולמלמול שגרתי, "כצפצוף הזוריר", והיא חסרה את הכוונה שבלב ואת ההרגשה החיה "לפני מי אתה עומד".

עובדה מצערת – וטבעית – זו הייתה הדרך לטרוח ולהגיש לציבור המתפללים כלי שיש בו כדי למשוך ולקשור את המתפלל לא אל מילות התפילה בלבד, אלא גם אל תוכנה ואל הכוונה שהייתה לנוכח עיניהם של רבותינו, שטבעו לנו מטבע של התפילה, ושל חכמי הדורות, שקבעו את נוסחאות התפילה. לשם כך שמנו לפנינו את היעד להביא את דברי התפילה לא בלבוש של חולין, היינו בצורה של ספר רגיל, אלא בלבוש קודש, שאף הצורה הגשמית שלו תוכל לשמש כמקור הראה של רגשות כבוד, קדושה ויראה.

לשם כך טבענו תבנית מקורית של האות הנדפסת וצורה מיוחדת להגשת מילות התפילה בהתאמה לתוכן, שורה שורה, ועמוד עמוד. ובשל כך תוכן התפילה נתון לפני המתפלל מבחינה חזותית באופן המונע אותו מן השגרה ומן החפזה, וגורם ומסייע לו שיתן דעתו ולבו על הכתוב ועל היוצא מן הפה.

אחד הליקויים המכאיבים הפוגמים ביופייה ובזכותה של התפילה הוא הרישול בהגיית תיבותיה. התעלמות מדקדוקן ודיוקן, ולזול – או חוסר ידיעה – בכללי הדגש והרפה, השוא הנע והשוא הנח, ועוד כיוצא באלו, שחכמינו, בעלי המסורה וחכמי הלשון ופוסקי ההלכה ואנשי תורת הקבלה, כל כך הקפידו עליהם והידרו בהם, ובחלקים מסוימים של התפילה (כגון בקריאת שמע ובברכת כהנים) ראו בהם עניין של חובה ממש.

כדי לאפשר למתפלל ולהקל עליו בפרטים אלו – שלא יצטרך להתאמץ ולהרהר בתפילתו, מה טיבו של הדגש או השוא או הקמץ (אם "קמץ גדול" אם "קמץ קטן") – עשינו בהוצאה של הסידור הזה [חוץ מפרקי המקרא, שצולמו מתוך התנ"ך שבהוצאתנו] הבחנה בצורתם של שני השואים (שוא נע עבה, "שמן" יותר, והוא סימן למתפלל שעליו לבטאו כתנועת סגול חטופה; שוא נח דק וזעיר, והוא סימן ל"אפס תנועה") וכן בצורתם של שני הקמצים ("הקמץ הקטן" רגלו ארוכה). ההידור בהגיתן הברורה של התיבות הוא מהידורי התפילה, ורמז מצאו חכמים לכך בלשון הכתוב "צֹהַר תַעֲשֶׂה לַתְּבֵה" – שתהא מצהירה ומאירה. וראוי לנו שיהא דיבורנו לפני המקום ברוך הוא צח וברור ונאה.

בסידור זה "נוסח אשכנז" הבאנו את התפילה בנוסח שיסודו בראשוני חכמי אשכנז, ובתיקונים שנתקבלו בארץ-ישראל ע"י תלמידיו של הגר"א מווילנא, וכפי שהוא מקובל ונהוג בבתי הכנסת האשכנזיים בארץ-ישראל.

לסייע למתפלל לכוון יפה אל תוכן התפילה ולהביע כראוי את מילות התפילה – זו הייתה מגמתנו: כבוד שמים, כפי שנתכוונו לו רבותינו מסדרי התפילה.

ההוצאה למעשה של כל הנוכר לא הייתה אפשרית בלי עזרתו והדרכתו של ידידי ר' מאיר מדן הי"ו, אשר טרח למטרה זו בדיעותיו המרובות ובבדיקת נוסחאות, כדי שיהא סידור תפילה זה מושלם עד כמה שהיד מגעת.

אסיר תודה אני גם למגיהים המעולים שמואל וקסלר ואברהם פרנקל, שהתגברו על העבודה הקשה הזאת, וכן לאסתר באר, אשר עשתה בחכמת לב את העימוד הקשה של סידור תפילה זה.

יהי נעם ה' אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

אליהו קורן

הקדמה למהדורה החדשה

בשנת 1962 ר' אליהו קורן, מייסד בית ההוצאה קורן ירושלים, נשא לבו להביא לקהל הרחב את התנ"ך באופן המהודר, המדויק והבהיר ביותר. תנ"ך קורן היה הראשון לאחר חמש מאות שנה שנערך, עוצב, יוצר ונכרך בידי יהודים, וזכה לתהילה חסרת תקדים.

מר קורן החליט להמשיך את מפעלו ולהוציא סידור תפילה מהודר ומוגה בדקדקנות רבה, בעל עימוד נאה ומאיר עיניים ובאות מיוחדת הדומה לאות קורן של התנ"ך. כל זאת כדי לסייע למתפלל לכוון יפה אל תוכן התפילה.

בית ההוצאה היום ממשיך את חזונו של מר קורן להידור, לדיוק ולבהירות, ומגיש לקהל המתפללים את המהדורה החדשה והמשופרת לסידור התפילה. הסידור עבר התאמות ושיפורים שנדרשו במהלך השנים, בידי רפאל פרימן, ובהנחייתו מיטב המומחים של קורן, ובהם אסתר באר הרב דוד פוקס, הרב חנן בניהו, אפרת גרוס ועוד רבים, נרתמו למלאכה. את הסידור הגיהו ישראל אליצור וחנן אריאל, שאף כתב את המאמר המסביר את שיטת הניקוד בסידור.

במהדורה חדשה זו שלפניכם הגדלנו את הכתב והשלמנו את כל התפילות כמו כן שילבנו הנחיות למתפלל, המסייעות לו להבין את הפיוטים ואת מהלך התפילה ולהתאים את עצמו למניין שבו הנוסח שונה מהנוסח שהוא רגיל בו.

אני תקווה כי מהדורה חדשה זו תעצים את חוויית התפילה ליהודים בכל מקום שהם.

מאיר מילר, מו"ל
ירושלים, ה'תש"ע

דברי פתיחה

"אהוב את הבריות, והוי דן את כל האדם לכף זכות - וזהו שאמרה תורה: 'בצדק תשפט עמי' (ויקרא יט, טו), ותהי שפל בפני כל יעסוק בתורה התמימה והנקיה והישרה. ואל תחזיק טובה לעצמך, כי לכך נוצרת" (ספר חסידים; לא).

תחילה אבקש מקהל הקוראים שיודונו אותי לכף זכות. יודע אני כי קיבלתי על עצמי אחריות עצומה מכפי מידותיי. לא בלב קל קיבלתי אותה, אך הריני מחויב כלפי שמיא וכלפי בעלי הוצאת קורן להוציא מתחת ידי דבר מתוקן כל צורכו. לשם כך נבחר צוות מגיהים מנוסה, שיברר מחדש את נוסח התפילה ואת לשונה. בכל מקום שעלה בו ספק, לא הכרענו מדעתנו אלא השארנו את המצוי בסידורים שר' אליהו קורן הדפיס בחייו.

על זאת אני מצר, שלא הבאתי כאן יותר מדבריהם של רבותיי, הרב יהודה עמיטל הכ"מ והרב אהרן ליכטנשטיין שליט"א. איני רואה עצמי ראוי להיות 'בעל שמועות' (ראה רש"י, חגיגה יד ע"א), אך יש בכך גם מעוותות של שניהם, שמעולם לא השימו עצמם מורי הלכה רבים, וגם כאשר פניתי אליהם בשאלות, העדיפו להנחות אותי בדרך האמת ולא להכתוב את דעתם. במקומות שבהם הוצאתי דבר מתוקן, הקורא רשאי להניח ששלהם הוא, אך את השגיאות יש להלין לפתחי.

נעזרנו בספרי ליקוטים מבני דורנו, בספריהם של חוקרי המנהגים ובמאמרים רבים הנמצאים במרשתת, אך השתדלנו לבדוק את הדברים כפי שנכתבו במקורם, בספרי הראשונים, המקובלים והפוסקים. רשימת ספרים אלו וביבליוגרפיה של המקורות שהובאו בסידור, תועלה אי"ה לאתר ההוצאה. הדברים המובאים משמו של הרב זקס שליט"א, מקורם בפירושו לסידור קורן המתורגם לאנגלית. אחדים מהדברים המובאים בשם הרי"ד סולובייצ'יק ז"ל, יובאו על מקורותיהם בסידור עם פירושו, שיראה אור אי"ה בקרוב; את רובם שמעתי לראשונה מפי תלמידי הגאון ז"ל שלמדו ושלימדו בישיבת 'הר עציון', ובראשם מורי הרב ליכטנשטיין שליט"א.

אני מודה מקרב לב לידידי הרב חנן בניהו נר"ו, על שעבר על כל מילה שכתבתי והעיר הערות רבות ומחכימות בטוב טעם, על שהצילני משגיאות רבות, ועל העידוד והתמיכה הבלתי-נלאים שהעניק לי. תודה גם לאפרת גרוס תחי' על העריכה הלשונית של הסידור, ובצדה בקשת מחילה על העבודה הרבה בלוח זמנים לחוץ שהנחת לפתחה. תודה לרפאל פרימן יצ"ו ולכל העורכים והמגיהים ועובדי הוצאת קורן בעבר ובהווה. תודה מיוחדת למר מאיר מילר יצ"ו על החוון ועל הנכונות

להשקיע בסידור זה, גם כאשר העבודה עליו התארכה יותר מהמשוער. ותודה לכל בני משפחתי, שבזכותם יכולתי להתפנות ראשי ורובי למלאכה. בימים אלה, שבהם תלמידי חכמים רבים ומוכשרים אינם מוצאים כדי מחייתם – מקצתם כורעים תחת נטל של עבודות דחק, ורבים עוזבים את עולם התורה ומוציאים את פרנסתם בתחומים אחרים – אני עומד משתאה לנוכח חסדו של הקב"ה, שזיכה אותי לעסוק בתורה בהרווחה ובכבוד. משתאה, וחרד; כמדומני שח"ו אמצא אוכל עולמי בחיי. על כן אודה מקרב לב לכל מי שישתמש בסידור זה, יתפלל בו ויעיין; ויה"ר שמעט מזכויות המתפללים יגיעו גם אליי. במיוחד אודה לכל מי שיעיר על שגיאה שנפלה בו.

"אחינו בית ישראל! על זה נאה לבכות, על זה נאה להתאבל... על זה נאמר (מיכה ו, ב): 'אבד חסיד מן הארץ'" (אבל רבתי פ"ג מ"ג). בין הגהה למסירה אבד מן העולם הרב יהודה עמיטל הכ"מ. אף שאין אני ראוי להיקרא תלמידו, התאמצתי להביא לידי ביטוי בדברים שכתבתי, שלושה עניינים שהוא ביטא בחייו להלכה ולמעשה: החיבה והעניין שהוא גילה בעולמו הרוחני של כל יהודי; אהבתו ודאגתו לאדם הפשוט, המבקש לעבוד את ה' ואין בידו הכלים המתאימים; ויותר מכל, התפילה – בכל רגע בחייו עמד לפני הקב"ה בכנות ובענוה אך גם בחדווה על הזכות לשפוך את לבו לפני בורא העולמות: "היש שמחה גדולה מזו? מישהו שומע, מוכן להקשיב" (והארץ נתן לבני אדם, עמ' 90).

מישהו מוכן להקשיב! האם יש לנו מה לומר? הוצאת קורן עשתה כמיטב יכולתה לשפר ולשכלל את הכלי שבו מוגשת התפילה, אך התוכן תלוי אך ורק ביחיד המתפלל.

דוד פוקס

ירושלים, מנחם-אב ה'תש"ע

מדריך למתפלל

מהדורה חדשה זו של סידור קורן ממשיכה את המסורת של קורן ומגישה למתפלל סידור שעיצובן המיוחד של מילות התפילה בו מקל על המתפלל ומעצים את חוויית התפילה שלו. אחד המאפיינים הייחודיים בסידור הוא שבירת המשפטים לפי העניין במקום השימוש בפסקה כגוש אחד, זאת כדי לסייע למתפלל להפסיק במקומות הנכונים.

עזרי הגייה

• רוב המילים בעברית מוטעמות בהטעמת מלרע, כלומר טעמן נמצא בהברה האחרונה במילה. במילים המוטעמות בהטעמת מלעיל, כלומר שטעמן נמצא בהברה שלפני האחרונה, מופיע מתג, קו אנכי קצר, מתחת לאותה הברה כדי לעזור לקורא להגות את המילה כראוי, למשל, מְלַךְ. בקריאת שמע ובקריאת התורה מתג כזה אינו מופיע, מכיוון שכבר מופיעים בהן טעמי המקרא.

• הַבְדֵּלנו בין הקמץ הרגיל (הנהגה a) לקמץ הקטן (הנהגה o) באמצעות סימן גדול לקמץ הקטן, למשל, חֶקֶמָה. באותו אופן הַבְדֵּלנו בין השווא הנע (שווא הנהגה כתנועה חטופה, כיום כסגול) לשווא הנח (הנהגה כעיצור), וסימנו את השווא הנע בסימן בולט יותר, למשל, נִפְשֶׁךְ.

• לפי המסורת של הוצאת קורן, הפתח הגנוב מופיע לימין האות ולא באמצעה, להורות שהתנועה נהגית לפני העיצור ולא אחריה, למשל, המילה פוֹתַח נהגית כמו פוֹתָאח.

חץ קטן בצבע שחור (◄) מורה לשליח הציבור היכן עליו להתחיל לקרוא בקול רם. מכל מקום זוהי הצעה בלבד, ואם מנהג המקום שונה, שליח הציבור ינהג לפי מנהג המקום.

בתוך הסידור מופיעות הנחיות תמציתיות למתפלל.

ישנם שני סוגי אותיות בנוסח התפילה: באחד משתמשים לתנ"ך בלבד ובאחר לסידור. חלקים מן הסידור שבהם מופיעים פרקים שלמים מן התנ"ך, כמו פסוקי דזמרה, נדפסו באות התנ"ך. לעומת זאת פסוקים מהתנ"ך המצוטטים בתוך חלקי תפילה, נדפסו באות הסידור כדי לשמור על מראה אחיד. בנוסף על כך כל הפסוקים מן התנ"ך מסתיימים בנקודתיים (:): לציון סוף פסוק להבדיל מהנקודתיים הרגילות (:). אנחנו מקווים שחידושים אלה יהפכו את התפילה לחוויה מעמיקה יותר ומרוממת יותר.

רפאל פרימן, עורך ראשי
ירושלים ה'תש"ע

ימי חול

- 3 השכמת הבוקר
- 14 שחרית
- 100 מנחה
- 119 ערבית
- 138 ספירת העומר
- 144 קריאת שמע על המיטה

שחרית

”ה' בְּקֹר תִשְׁמַע קוֹלִי, בְּקֹר אֶעֱרָךְ לֵךְ וְאַצְפֵּה” (תהלים ה, ד).

השכמת הבוקר

”יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו” (שׁו״ע א, א).

מיד כשמתעורר אדם משנתו, עוד בטרם נוטל את ידיו, כשעדיין אינו יכול לברך או לומר פסוקים, אומר:

מוֹדֵה/ נָשִׁים אוֹמְרוֹת: מוֹדֵה/ אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם
שֶׁהַחַזְרַת בֵּי נִשְׁמָתִי בְּחַמְלָה
רַבָּה אֶמְוֹנְתֶךָ.

אחרי שנטל את ידיו, מברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּחִכְמָה
וּבְרָא בּוֹ נְקֻבִים נְקֻבִים, חֲלוּלִים חֲלוּלִים.
גְּלוּי וַיְדוּעַ לְפָנַי כְּסֵא כְבוֹדְךָ

שָׂאֵם יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסְתֵּם אֶחָד מֵהֶם
אִי אֶפְשֵׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמֹד לְפָנֶיךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, רוֹפֵא כָּל בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת.

הגמרא בברכות ס ע"ב מזכירה ברכה זו שצריך לאמרה מיד כשמתעורר. הגאונים תיקנו לאומרה אחרי ברכת 'אשר יצר', כיוון שאינה פותחת ב'ברוך אתה ה' (רב נטרונאי גאון).

אֱלֹהֵי

נִשְׁמָה שְׁנַתַּת בִּי טְהוֹרָה הִיא.

אַתָּה בְּרֵאתָהּ, אַתָּה יִצַּרְתָּהּ, אַתָּה נִפְתַּתָּהּ בִּי

וְאַתָּה מְשַׁמְרָהּ בְּקִרְבִּי

וְאַתָּה עֲתִיד לְטַלְהָ מִמֶּנִּי

וּלְהַחְזִירָהּ בִּי לְעֵתִיד לְבוֹא.

כָּל זְמַן שֶׁהַנִּשְׁמָה בְּקִרְבִּי, מוֹדָה/ נְשִׂים אוֹמְרוֹת: מוֹדָה/ אֲנִי לְפָנֶיךָ

יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי

רְבוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים, אֲדוֹן כָּל הַנִּשְׁמוֹת.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמַּחְזִיר נִשְׁמוֹת לְפִגְרִים מֵתִים.

לבישת ציצית

לפני שלובש טלית קטן, מברך 'על מצות ציצית'.

ואם תכף יתעטף בטלית, לא יברך.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו

וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת צִיצִית.

אחרי שלבש, אומר:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי

שֶׁתְּהֵא חֲשׂוּבָה מִצְוֹת צִיצִית לְפָנֶיךָ

כְּאֵלוֹ קִימַתִּיהָ בְּכָל פְּרֻטִיָּה וְדִקְדוּקִיהָ וּכְוֹנֹתֶיהָ

וְתִרְיָג מִצְוֹת הַתְּלוּיוֹת בָּהּ

אֲמֵן סְלָה.

ברכות התורה

“ברכת התורה צריך להזכיר בה מאד” (שׁוׁע מו, א).

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
 וְצִוָּנוּ לְעֶסֶק בְּדִבְרֵי תוֹרָה.
 וְהֵעָרַב נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ
 בְּפִינוּ וּבְכַף עֵמֶךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל
 וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצָאֵינוּ (וְצִאֲצָאֵינוּ)
 וְצִאֲצָאֵינוּ עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל
 כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרַתְךָ לְשִׁמְחָה.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 הַמְלַמֵּד תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

במדבר ו

וּבְרַכְךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ:
 יֵאָר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ:
 יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם:

אלו דברים שאין להם שעור משנה פאה א א
הפאה והבכורים והראיון
וגמילות חסדים
ותלמוד תורה.

אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה שבת קבו.
והקרן קיימת לו לעולם הבא
ואלו הן

כבוד אב ואם
וגמילות חסדים
והשכמת בית המדרש שחרית וערבית
והכנסת אורחים
ובקור חולים
והכנסת בלה
ולוית המת
ועיון תפלה
והבאת שלום בין אדם לחברו
ותלמוד תורה כנגד כלם.

עטיפת טלית

לפני עטיפה בטלית גדול נוהגים לומר:

תהלים קד: **בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה, יְהוָה אֱלֹהֵי גְדֹלַת מְאֹד, הוֹד וְהַדָּר לְבִשְׂתֶךָ:
עֹטֶה-אֹזֶר בְּשַׁלְמָה, נוֹטֶה שָׁמַיִם כִּי־יַעַח:**

יש אומרים:

לְשֵׁם יְחִוּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ, לְיַחַד שֵׁם יי"ה
בו"ה בִּיחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

הַרְיֵנִי מִתְעַטֵּף בְּצִיצִית. כֵּן תִּתְעַטֵּף נַשְׁמַתִּי וּרְמ"ח אַבְרֵי וּשְׁס"ה גִּידֵי
בְּאֹזֶר הַצִּיצִית הָעוֹלָה תְּרִי"ג. וּכְשֵׁם שְׂאֵנִי מִתְכַּסֶּה בְּטִלִּית בְּעוֹלָם
הַזֶּה, כֵּךְ אֹזְבָה לְחֹלְקָא דְרַבְנָן וּלְטִלִּית נָאֵה לְעוֹלָם הַבָּא בְּגַן עֵדֶן.
וְעַל יְדֵי מְצוֹת צִיצִית תִּנְצַל נַפְשֵׁי רוּחֵי וּנְשַׁמְתֵי וּתְפִלְתֵי מִן הַחַיִּצוֹנִים.
וְהַטִּלִּית תִּפְרֹשׁ כַּנְּפִיָּה עֲלֵיהֶם וּתְצַלֵּם, כַּנְּשֹׂר יַעִיר קִנּוּ עַל־גּוֹזְלֵי וּרְחָף:
וְתֵהָא חֲשׂוּבָה מְצוֹת צִיצִית לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּאֵלוֹ קִימַתִּיָּה
בְּכָל פְּרֻטִיָּה וְדִקְדוּקִיָּה וְכוּנּוּתִיָּה וְתְרִי"ג מְצוֹת הַתְּלוּיוֹת בָּה, אֲמֵן סְלָה.

דברים לב

עומד ומברך:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית.**

נוהגים להתעטף בטלית אחר הברכה.

מתעטף ואומר (סידור השלי"ה):

תהלים לו: **מִה־יִקָּר חֶסֶדְךָ אֱלֹהִים, וּבִנֵּי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יַחֲסִיּוּן:
יְרוּיָן מִדְּשׁוֹן בֵּיתְךָ, וּנְחַל עֲדָנֶיךָ תִּשְׁקֶם:
כִּי־עֲמַךְ מְקוֹר חַיִּים, בְּאֹזֶרְךָ נִרְאָה אֹזֶר:
מִשְׁךְ חֶסֶדְךָ לְיַדְעֶיךָ, וְצִדְקַתְךָ לְיִשְׂרָאֵל־לֵב:**

תהלים לו

הנחת תפילין

לפני הנחת תפילין יש אומרים:

לְשֵׁם יְחִוּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתָהּ בְּדַחֲלוֹ וְרַחֲמוּ, לִיחַד שֵׁם י"ה בּו"ה
בִּיחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

הֲנִי מְכוּן בְּהִנְחַת תְּפִלִּין לְקִים מִצְוֹת בּוֹרְאִי, שְׂצוּנִי לְהִנִּיחַ תְּפִלִּין, כְּכַתּוּב בַּתּוֹרָתוֹ:
וּקְשׁוּתֶם לְאוֹת עַל־יָדְךָ, וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וְהֵן אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ, שְׁמַע,
וְהָיָה אִם שָׁמַעְתָּ, קִדְשׁ לִי, וְהָיָה כִּי יִבְאֶךָ, שִׁישׁ בְּהֵם יְחִוּדוֹ וְאַחַדּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
בְּעוֹלָם, וְשִׁנּוּכּוֹר נָסִים וְנִפְלְאוֹת שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ בְּהוֹצִיאֵנוּ אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְאִשָּׁר
לוֹ הַפֶּחַ וְהַמְמַשְׁלָה בְּעִלְיוֹנִים וּבַתְּחַתּוֹנִים לַעֲשׂוֹת בְּהֵם פְּרָצוּנוֹ. וְצוּנִי לְהִנִּיחַ עַל
הַיָּד לְזִכְרוֹן זְרוּעַ הַנְּטוּיָה, וְשֶׁהִיא נֶגֶד הַלֵּב, לְשַׁעֲבֵד בְּזֶה תַּאוּוֹת וּמַחְשָׁבוֹת לְבַנּוּ
לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְעַל הָרֵאשׁ נֶגֶד הַמּוֹחַ, שֶׁהַנְּשִׂמָה שְׁבִמְחִי עִם שְׂאֵר חוּשֵׁי
וּכְחוֹתֵי כָלֵם הָיוּ מְשַׁעֲבָדִים לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וּמִשְׁפַּע מִצְוֹת תְּפִלִּין יִתְמַשְׁךְ
עָלֶי לְהִיּוֹת לִי חַיִּים אַרְוֹכִים וְשִׁפַּע קִדְשׁ וּמַחְשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת בְּלִי הֶרְהוּר חֲטָא
וְעוֹן כָּלֵל, וְשִׁלָּא יִפְתָּנוּ וְלֹא יִתְגַּרֵּה בְּנוּ יִצַר הָרַע, וְיִנְחֵנוּ לְעַבֵּד אֶת יְהוָה כְּאִשָּׁר
עַם לְבַבְנוּ.

דברים 1

וְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתֵּאָה חֲשׁוּבָה מִצְוֹת הַנְּחַת
תְּפִלִּין לְפָנֶי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּאֵלּוּ קִימַתִּיהָ בְּכָל פְּרֻטִיָּה וּדְקָדוּקִיָּה וְכוֹנְנוֹתֶיהָ
וְתִרְיָג מִצְוֹת הַתּוֹלוֹת בָּהּ, אֲמֵן סְלָה.

עומד, מניח תפילין של יד על השריר העליון של הזרוע
השמאלית (איטר מניח על זרועו הימנית) ומברך:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצוּנִי לְהִנִּיחַ תְּפִלִּין.**

מדהק את הרצועה, כורך אותה שבע פעמים סביב זרועו, ומיד מניח תפילין של ראש.
מקום תפילין של ראש הוא מעל עיקרי השערות שבמרכז המצח.
מניח ומברך:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצוּנִי עַל מִצְוֹת תְּפִלִּין.**

מדהק את הרצועה ואומר:

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

יש אומרים: ומחכמתך אל עליון תאציל עלי, ומבינתך תבינני, ובחסדך תגדיל עלי, ובגבורתך תצמיח אויבי וקמי. ושמן הטוב תריק על שבעה קני המנורה, להשפיע טובך לבריותיך. פותח את ידך ומשביע לכלחי רצון:

תהלים
קמה

כורך ברצועה של יד שלוש כריכות סביב האצבע האמצעית ואומר:

הושע ב

וְאַרְשֵׁתֶיךָ לִי לְעוֹלָם
וְאַרְשֵׁתֶיךָ לִי בַצֶּדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים:
וְאַרְשֵׁתֶיךָ לִי בְאַמוּנָה, וַיְדַעַת אֶת־יְהוָה:

לאחר הנחת התפילין נוהגים לומר שתי פרשות אלה, שנוכרת בהן מצוות הנחת תפילין:

שמות יג

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קִדְשֵׁ לִי כָל־פְּכוֹר, פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם
בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה, לִי הוּא; וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם,
זְכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה, אֲשֶׁר יֵצְאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים, כִּי
בְחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה, וְלֹא יֵאָכֵל חֶמֶץ: הַיּוֹם אֲתֶם
יֹצְאִים, בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב: וְהָיָה כִּי־יֵבִיֶאֱכֹר יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִי וְהַיְבוֹסִי, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לְךָ,
אֶרֶץ זֶבֶת חֶלֶב וּדְבַשׁ, וְעַבְדֹת אֶת־הָעַבְדָּה הַזֹּאת בְּחֹדֶשׁ הַזֶּה:
שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצַּת, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהוָה: מִצוֹת יֵאָכֵל
אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים, וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ חֶמֶץ וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שָׂאֵה,
בְּכָל־גְּבֻלְךָ: וְהַגְדַת לְבִנְךָ בַיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר, בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה
יְהוָה לִי בִיצְאתִי מִמִּצְרַיִם: וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל־יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין
עֵינֶיךָ, לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ, כִּי בְיַד חֻזְקָה הוֹצֵאתֶךָ יְהוָה
מִמִּצְרַיִם: וְשִׁמְרַת אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֵדָה, מִיָּמִים יְמִימָה:
וְהָיָה כִּי־יֵבִיֶאֱכֹר יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלְאַבְרָהָם,
וַנִּתְּנָה לְךָ: וְהָעַבְדָּה כָל־פֶּטֶר־רֶחֶם לַיהוָה, וְכָל־פֶּטֶר שֶׁגֵּר

בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים, לַיהוּה: וְכָל־פֶּטֶר חֶמֶד תִּפְדֶּה
 בְּשָׂה, וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וְעִרְפָתוֹ, וְכָל בְּכוֹר אָדָם בְּבִנְיָךְ תִּפְדֶּה:
 וְהָיָה כִּי־יִשְׁאַלְךָ בְּנֶךָ מָחָר, לֵאמֹר מַה־זֹּאת, וְאָמַדְתָּ אֵלָיו,
 בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוּה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים: וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה
 פַּרְעֹה לְשַׁלְּחָנוּ, וַיַּהַרְגַּ יְהוּה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִבְּכוֹר
 אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה, עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיהוּה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם
 הַזְּכָרִים, וְכָל־בְּכוֹר בְּנֵי אֶפְדָּה: וְהָיָה לְאוֹת עַל־יָדְכָה וּלְטֹטְפַת
 בֵּין עַיִנֶיךָ, כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוּה מִמִּצְרַיִם:

הכנה לתפילה

"יכנס שיעור שני פתחים ואחר כך יתפלל" (ש"ע ז, כ).
כאשר נכנס לבית הכנסת אומר:

במדבר כד

מֵה־טָבוֹ

תהלים ה

אֱלֹהֵיךָ יַעֲקֹב, מִשְׁפַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל:
וְאֲנִי בְּרַב חֶסֶדְךָ אָבֹא בֵיתְךָ
אֲשַׁתְּחֶוּהָ אֶל־הֵיכַל־קִדְשְׁךָ
בִּירְאָתְךָ:

תהלים כו

יְהוָה אֲהַבְתִּי מְעֹז בֵּיתְךָ
וּמְקוֹם מִשְׁפַּן כְּבוֹדְךָ:

וְאֲנִי אֲשַׁתְּחֶוּהָ

וְאֶכְרַעָהּ

אֶבְרַכָּהּ לִפְנֵי יְהוָה עֹשִׂי.

תהלים סט

וְאֲנִי תִפְלְתִי־לְךָ יְהוָה

עֵת רְצוֹן

אֱלֹהִים בְּרַב־חֶסֶדְךָ

עֲנֵנִי בְּאֵמַת יִשְׁעֶךָ:

“להגיד בְּבֶקֶר חֶסֶדְךָ וְאֲמוּנֹתְךָ בְּלִילוֹת” (תהלים צב, ג).
 פיוט עתיק זה מיוחס לר' שלמה אבן גבירול (ויש המקדימים את זמנו לתקופת הגאונים).
 רבים נוהגים לאומרו פעמיים ביום: לפני תפילת שחרית ובקריאת שמע שעל המיטה.

אֲדוֹן עוֹלָם

אֲשֶׁר מֶלֶךְ בְּטָרִם כָּל־יִצִּיר נִבְרָא.
 לַעֲת נַעֲשֶׂה בְּחַפְצוֹ כֹּל אֲזִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא.
 וְאַחֲרֵי כְּבִלּוֹת הַכּוֹל לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא.
 וְהוּא הִיָּה וְהוּא הוֹה וְהוּא יִהְיֶה בְּתַפְאָרָה.
 וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַי לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחֲבִירָה.
 בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תְּכֵלִית וְלוֹ הָעֵז וְהַמְשָׁרָה.
 וְהוּא אֵלִי וְחֵי גּוֹאֲלִי וְצוֹר חֲבֵלִי בְּעֵת צָרָה.
 וְהוּא נְסִי וּמְנוֹס לִי מִנֶּת כּוֹסֵי בְּיוֹם אֶקְרָא.
 בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחִי בְּעֵת אֵישָׁן וְאַעֲיָרָה.
 וְעַם רוּחִי גּוֹיְתִי יִהוּה לִי וְלֹא אֵירָא.

יגדל מיוסד על שלושה עשר עיקרי האמונה שמנה הרמב"ם.

יגדל

אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח, נִמְצָא וְאִין עֵת אֶל מְצִיאוֹתוֹ.
 אֶחָד וְאִין יְחִיד בְּיַחְוָדוֹ, נַעֲלָם וְגַם אִין סוּף לְאַחַדוֹתוֹ.
 אִין לוֹ דְמוּת הַגּוּף וְאִינוּ גוּף, לֹא נַעֲרַךְ אֵלָיו קְדָשְׁתּוֹ.
 קִדְמוֹן לְכָל דְבָר אֲשֶׁר נִבְרָא, רֵאשׁוֹן וְאִין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ.
 הֵנוּ אֲדוֹן עוֹלָם, וְכָל נוֹצֵר יוֹרֵה גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ.
 שִׁפְעַנְבוֹאָתוֹ נִתְּנוּ אֶל־אֲנָשֵׁי סִגְלָתוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ.
 לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד נְבִיא וּמַבִּיט אֶת תְּמוֹנָתוֹ.
 תּוֹרַת אֱמֶת נִתֵּן לְעַמּוֹ אֵל עַל יַד נְבִיאוֹ נְאֻמֵּן בֵּיתוֹ.
 לֹא יַחְלִיף הָאֵל וְלֹא יִמִּיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ.
 צוּפָה וְיודֵעַ סִתְּרִינוּ, מַבִּיט לְסוּף דְבָר בְּקִדְמָתוֹ.
 גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמַפְעֵלוֹ, נוֹתֵן לְרָשָׁע רַע כְּרַשְׁעָתוֹ.
 יִשְׁלַח לְקֶץ יָמָיו מְשִׁיחָנוּ לְפָדוֹת מִחַבֵּי קֶץ יִשׁוּעָתוֹ.
 מִתִּים יַחִיָּה אֵל בְּרַב חֶסְדּוֹ, בְּרוּךְ עַדֵּי עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ.

ברכות השחר

ברכות השחר נתקנו כדי שהאדם יאמרו במקביל למעשיו הראשונים כשמתעורר בבוקר (ברכות ס ע"ב). אך כבר בימי הראשונים נהגו שהציבור כולו אומרו יחד בבית הכנסת (פתיחה לסידור רב עמרם גאון).
 בבתי כנסת רבים שלחה הציבור מתחיל כאן. ויש מקומות שנהגים ששלחה הציבור מתחיל בברייתא דרבי ישמעאל (עמ' 28) או בזמור שלפני פסוקי דומרה (עמ' 31).

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 אֲשֶׁר נָתַן לִשְׁכּוֹי בִּינָה
 לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 שְׁלֵא עֲשִׂינִי גוֹי.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 שְׁלֵא עֲשִׂינִי עֶבֶד.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 שְׁלֵא עֲשִׂינִי אִשָּׁה. / נָשִׁים: שְׁעֲשִׂינִי בְּרָצוֹנוֹ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 פּוֹקֵחַ עוֹרִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 מְלַבֵּישׁ עֲרֻמִּים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 מִתִּיר אֲסוּרִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 זוֹקֵף כְּפוּפִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 רוֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 שְׁעָשָׂה לִי כָּל צָרָפִי.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 הַמְכִין מִצְעָדֵי גִבּוֹר.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בְּגִבּוֹרָה.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתַפְאֲרָה.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 הַנוֹתֵן לִיעָף כֹּחַ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמְעֲבִיר שָׁנָה מֵעֵינֵי
 וּתְנוּמָה מֵעַפְעָפִי. וְיֵהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּרְגִּילֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְאֵל תְּבִיאֵנוּ
 לֹא לַיָּדֵי חַטָּא, וְלֹא לַיָּדֵי עֲבָרָה וְעוֹן, וְלֹא לַיָּדֵי נַסְיוֹן וְלֹא
 לַיָּדֵי בְּזִיוֹן, וְאֵל תִּשְׁלַט בָּנוּ יַעַר הָרַע, וְהִרְחִיקֵנוּ מֵאֲדָם רָע
 וּמִחֶבֶר רָע, וְדַבְּקֵנוּ בְּיַעַר הַטּוֹב וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וְכֹף אֶת יְצָרְנוּ
 לְהִשְׁתַּעֲבֹד לָךְ, וְתִגְּנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לַחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים,
 בְּעֵינֶיךָ, וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵינוּ, וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים. בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

ברכות טו: וְיֵהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי, שְׁתַּצִּילֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם
 מֵעֵיזֵי פָּנִים וּמֵעֲזוֹת פָּנִים, מֵאֲדָם רָע, וּמִחֶבֶר רָע, וּמִשָּׂכֵן רָע, וּמִפְּגַע רָע,
 וּמִשְׁטָן הַמְּשַׁחֵת, מִדִּין קָשָׁה, וּמִבְּעַל דִּין קָשָׁה בֵּין קָשָׁה בֵּין שְׁהוּא בֶּן בְּרִית וּבֵין
 שְׂאִינוּ בֶּן בְּרִית.

פרשת העקדה

עקדת יצחק הייתה הניסיון העיקרי שעמדו בו אבותינו.

רבים נוהגים לקרוא בכל בוקר את פרשת העקדה

כדי לזכור את מסירות הנפש של האבות ולהזכיר את זכותם.

לפני פרשה זו ואחריה נוהגים לומר תחינה המבוססת על ברכת זכרונות בתפילת מוסף לראש השנה. ולדעת רוב הפוסקים, אין אומרים אותה בשבת וביום טוב.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, זָכְרָנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפְקַדְנוּ בְּפִקְדַת יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים מְשֻׁמֵּי שָׁמַי קָדָם, וְזָכַר לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֶהְבֵּת הַקְּדֻמוֹנִים אֲבָרָהֶם
יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ
לְאֲבָרָהֶם אֲבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, וְאֶת הָעֵקֶדָה שֶׁעָקַד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גְּבֵי
הַמִּזְבֵּחַ, כְּכַתוּב בְּתוֹרַתְךָ:

בראשית כב

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְהָאֱלֹהִים נֹסֶה אֶת־אֲבָרָהֶם, וַיֹּאמֶר
אֵלָיו אֲבָרָהֶם, וַיֹּאמֶר הַנְּנִי: וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יִחִידְךָ
אֲשֶׁר־אֶהְבַּת, אֶת־יִצְחָק, וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמּוֹרִיָּה, וְהַעֲלֵהוּ
שָׁם לְעֹלָה עַל אֶחָד הַהָרִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהֶיךָ: וַיִּשְׁכַּם אֲבָרָהֶם
בַּבֶּקֶר, וַיַּחֲבֹשׂ אֶת־חֲמוֹדוֹ, וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֶת יִצְחָק
בְּנוֹ, וַיִּבְקַע עֵצֵי עֹלָה, וַיִּקֶם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ
הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אֲבָרָהֶם אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־
הַמָּקוֹם מֵרַחֵק: וַיֹּאמֶר אֲבָרָהֶם אֶל־נְעָרָיו, שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־
הַחֲמוֹד, וְאֲנִי וְהַנְּעָר נִלְכֶה עַד־כֹּה, וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹבָה אֵלֵיכֶם:
וַיִּקַּח אֲבָרָהֶם אֶת־עֵצֵי הָעֹלָה וַיִּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּקַּח בִּידוֹ
אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכָלֹת, וַיֵּלֶכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיֹּאמֶר יִצְחָק
אֶל־אֲבָרָהֶם אָבִיו, וַיֹּאמֶר אָבִי, וַיֹּאמֶר הַנְּנִי בְנִי, וַיֹּאמֶר, הֲנִי
הָאֵשׁ וְהָעֵצִים, וְאִיִּה הַשֶּׂה לְעֹלָה: וַיֹּאמֶר אֲבָרָהֶם, אֱלֹהִים
יִרְאֶה־לוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה, בְּנִי, וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיָּבֹאוּ אֶל־

הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְלוּ הָאֱלֹהִים, וַיְבַן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־
הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים, וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנֹו, וַיִּשֶׂם אֹתוֹ
עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים: וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יְדֹו, וַיִּקַּח
אֶת־הַמַּאֲכָלָת, לִשְׁחַט אֶת־בְּנֹו: וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלֵּאךְ יְהוָה
מִן־הַשָּׁמַיִם, וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר הִנְנִי: וַיֹּאמֶר אֵל־
תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנֶּעֱר, וְאֶל־תַּעֲשֵׂ לוֹ מְאוּמָה, כִּי עַתָּה יָדְעַתִּי
כִּי־יֵרָא אֱלֹהִים אֶתְּךָ, וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יַחֲדָךְ מִמֶּנִּי:
וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו, וַיֵּרָא וְהִנֵּה־אֵיל, אַחַד נֹאחֲזוּ בְּסַבֵּךְ
בְּקִרְנָיו, וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאֵיל, וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת
בְּנֹו: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יֵרָא, אֲשֶׁר
יֹאמֶר הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָא: וַיִּקְרָא מִלֵּאךְ יְהוָה אֵל־אַבְרָהָם
שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמַיִם: וַיֹּאמֶר, כִּי נִשְׁבַּעְתִּי נֹאם־יְהוָה, כִּי יַעַן אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה, וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יַחֲדָךְ: כִּי־
בְּרַךְ אַבְרָם, וְהַרְבֵּה אַרְבֵּה אֶת־זֶרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, וְנַחֲזוּל
אֲשֶׁר עַל־שַׁפַּת הַיָּם, וַיֵּרֶשׂ זֶרְעֶךָ אֶת שְׂעַר אֵיבָיו: וְהַתְּבָרְכוּ
בְּזֶרְעֶךָ כָּל־גּוֹי הָאָרֶץ, עֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי: וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם
אֶל־נַעֲרָיו, וַיִּקְמוּ וַיִּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שֶׁבַע, וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם
בְּבְאֵר שֶׁבַע:

רבוננו של עולם, כמו שבבש אברהם אבינו את רחמיו לעשות רצונך
בלבב שלם, בן יבבשו רחמיך את פעסך מעלינו ויגלו רחמיך על מדותיך.
ותתנהג עמנו יהוה אלהינו במדת החסד ובמדת הרחמים, ובטובך הגדול
ישוב חרון אפך מעמך ומעירך ומארצך ומנחלתך. וקים לנו יהוה אלהינו
את הדבר שהבטחתנו בתורתך על ידי משה עבדך, כאמור: וזכרתי
את־בריתי יעקוב ואף את־בריתי יצחק, ואף את־בריתי אברהם אזכר,
והארץ אזכר:

קבלת עול מלכות שמים

תפילה לאומית, הפותחת בחולשת ההווה, ממשיכה בקריאת שמע ומסיימת בתפילה לגאולה ובהכרה כלל עולמית במלכות ה' (רש"י הירש). תפילה זו נזכרה כבר בכתנא דבי אליהו יט, ו. ככל הנראה נקבעה בתקופת הרדיפות, כאשר היה אסור לקרוא קריאת שמע בציבור (ספר הפרדס, "שיבולי הלקט").

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יָרָא שָׁמַיִם בְּסִתְרוֹ וּבְגָלוֹי
וּמוֹדָה עַל הָאֱמֶת, וְדוֹבֵר אֱמֶת בְּלִבּוֹ
וַיִּשְׁבֵּם וַיֹּאמֶר

רְבוֹן כָּל הָעוֹלָמִים
לֹא עַל-צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפְּיִלִים תַּחְנוּנוּנוּ לְפָנֶיךָ
כִּי עַל-דַּחְמֵיךָ הִרְבִּים:

דניאל ט

מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ, מָה חֲסִדְנוּ, מַה צְדָקוֹתֵינוּ
מַה יְשׁוּעָתֵנוּ, מַה פָּחַנוּ, מַה גְּבוּרָתֵנוּ
מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
הֲלֹא כָל הַגְּבוּרִים כָּאִין לְפָנֶיךָ, וְאֲנָשֵׁי הַשָּׁם כְּלֹא הָיוּ
וְחַכְמַיִם כְּבִלֵי מַדְעָה, וְנְבוֹנִים כְּבִלֵי הַשִּׁבְלָה
כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תְּהוֹ, וַיְמִי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ
וּמוֹתָר הָאָדָם מִן-הַבְּהֵמָה אִין
כִּי הֶפֶל הֶבֶל:

קהלת ג

אֲבָל אֲנַחְנוּ עִמָּךְ בְּנֵי בְרִיתְךָ
בְּנֵי אַבְרָהָם אֱהַבְךָ שְׁנִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה
זָרַע יִצְחָק יַחֲידוֹ שְׁנַעֲקֶד עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ
עֲדַת יַעֲקֹב בְּנֶךָ בְּכוֹרְךָ
שְׂמֵאֲהַבְתָּךְ שְׂאֲהַבְתָּ אוֹתוֹ, וּמִשְׁמַחְתָּךְ שְׂשִׂמַחְתָּ בּוֹ
קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁרוּן.

לְפִיכֶן אֲנַחֲנוּ חֵיבִים
 לַיהוּדוֹת לָךְ וּלְשִׁבְתֶךָ וּלְפֹאֲרֶךָ
 וּלְבֹרֶךְ וּלְקַדֵּשׁ וּלְתֵת שְׂבַח וְהוֹדָיָה לְשִׁמְךָ.
 אֲשֶׁרֵינוּ, מֵה טוֹב חֶלְקֵנוּ
 וּמֵה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, וּמֵה יָפֵה יְרֻשָׁתֵנוּ.

אֲשֶׁרֵינוּ, שְׂאֲנַחֲנוּ מִשְׁפִּימִים וּמִעֲרִיבִים עָרֵב וּבִקֹּר
 וְאוֹמְרִים פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם

דברים ו

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָה אֶחָד:

בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

יש הקוראים כאן את הפרשה הראשונה בקריאת שמע (מהרש"ל),
 והמנהג הנפוץ הוא להמשיך 'אתה הוא עד שלא נברא העולם'.

אם חושש שיעבור זמן קריאת שמע, קורא את כל שלוש הפרשות (עמ' 50).

וְאֶהְבֵּת אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל־לִבְּךָ, וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ, וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם, עַל־לִבְּךָ: וּשְׁנַנְתָּם לְבִנְיָךְ, וְדַבַּרְתָּ
 בָּם, בְּשִׁבְתֶךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתֶּךָ בַּדֶּרֶךְ, וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת
 עַל־יָדְךָ וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

אֶתְּהָ הוּא עַד שְׁלֹא נִבְרָא הָעוֹלָם

אֶתְּהָ הוּא מִשְׁנִבְרָא הָעוֹלָם.

אֶתְּהָ הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה

וְאֶתְּהָ הוּא לְעוֹלָם הַבָּא.

קִדְּשׁ אֶת שְׁמֶךָ עַל מְקוֹדֵי־שֵׁי שְׁמֶךָ

וְקִדְּשׁ אֶת שְׁמֶךָ בְּעוֹלָמְךָ

וּבִישׁוּעַתְךָ תָּרוּם וְתִגְבִּיָה קַרְנֵנוּ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְּקַדֵּשׁ אֶת שְׁמוֹ בְּרַבִּים.

אֶתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
 וּבְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיוֹנִים.
 אָמֵת, אֶתָּה הוּא רֵאשׁוֹן
 וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן
 וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים.
 קִבֵּץ קוֹיֶךָ מֵאַרְבַּע פְּנּוֹת הָאָרֶץ.
 יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם
 כִּי אֶתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלֻכוֹת הָאָרֶץ מלכים ב' יט
 אֶתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ:
 אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם: שמות כ
 וּמִי בְּכָל מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ בְּעֲלִיוֹנִים אוֹ בַתְּחִתּוֹנִים
 שִׁיאֲמֹר לְךָ מָה תַעֲשֶׂה.

אָבִינוּ שֶׁבַשָּׁמַיִם
 עָשָׂה עִמָּנוּ חֶסֶד
 בְּעִבּוֹר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ
 וְקִיָּם לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 מָה שֶׁפְּתוּב:

בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם, וּבָעֵת קִבְּעִי אֶתְכֶם,
 כִּי־אֲתֵן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ,
 בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוֹתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם, אָמֹר יְהוָה: